

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 20 mars 2012 (22.3)
(OR. en)**

**6129/1/12
REV 1**

**COHOM 57
PESC 326**

I/A-PUNKTSNOT

från:	Rådssekretariatet
till:	Kusp/Coreper/rådet
Föreg. dok. nr:	8590/08 PESC 450 COHOM 41
Ärende:	Riktlinjer för EU:s politik gentemot tredjeländer om tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning – En uppdatering av riktlinjerna

1. Som en slutsats av översynen av riktlinjerna om tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, bekräftade arbetsgruppen för mänskliga rättigheter sitt samtycke till den uppdaterade versionen av EU:s riktlinjer om tortyr, enligt bilagan till denna not.
2. Kusp uppmanas att godkänna den uppdaterade versionen av riktlinjerna om tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling så att den kan godkännas av rådet, via Coreper.

**RIKTLINJER FÖR EU:S POLITIK GENTEMOT TREDJELÄNDER OM TORTYR OCH
ANNAN GRYM, OMÄNSKLIG OCH FÖRNEDRANDE BEHANDLING ELLER
BESTRAFFNING**

(En uppdatering av riktlinjerna)

SYFTE

Dessa riktlinjer syftar till att förse EU med ett arbetsverktyg som ska användas på alla nivåer i kontakterna med tredjeländer och i multilaterala forum för mänskliga rättigheter för att stödja och stärka pågående ansträngningar att förhindra och avskaffa tortyr och annan misshandel i alla delar av världen. Ordet "tortyr" används i dessa riktlinjer i enlighet med definitionen i artikel 1 i konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. I dessa riktlinjer avses med annan misshandel alla former av grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, inklusive kroppsbestraffning, som berövar individen hans eller hennes fysiska och psykiska integritet. Riktlinjerna har som primärt syfte att ta upp frågorna om tortyr och annan misshandel, men de ska också bidra till att förstärka EU:s politik i fråga om de mänskliga rättigheterna i allmänhet och genomförandet av EU:s andra riktlinjer för mänskliga rättigheter och Europeiska unionens riktlinjer för främjande av efterlevnaden av internationell humanitär rätt.

INLEDNING

Europeiska unionen är grundad på principerna om frihet, demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och rättsstatsprincipen. Dessa principer är gemensamma för medlemsstaterna. Respekten för de mänskliga rättigheterna är bland de viktigaste målen i EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (Gusp).

Tortyr och annan misshandel tillhör de mest motbjudande kränkningarna av de mänskliga rättigheterna och människans integritet och värdighet. Enligt den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna får ingen utsättas för tortyr eller grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Inga undantag är tillåtna enligt internationell lag. Alla länder är skyldiga att följa det ovillkorliga förbudet mot alla former av tortyr och annan misshandel under alla omständigheter. Trots världssamfundets ansträngningar förekommer fortfarande tortyr och annan misshandel i alla delar av världen. I många länder råder fortfarande strafflöshet för förövare av tortyr och annan misshandel.

Att verka för att alla former av tortyr och annan misshandel förhindras och avskaffas inom EU och i hela världen är uttryck för en stark politisk övertygelse bland alla EU:s medlemsstater. Att främja och värna om denna rättighet är en prioriterad del av EU:s politik i fråga om de mänskliga rättigheterna.

I sitt arbete för att förhindra och avskaffa tortyr och annan misshandel och för att rehabilitera tortyroffer vägleds EU av relevanta internationella och regionala normer och standarder för mänskliga rättigheter, rättsskipning och väpnade konflikter, bland annat de normer och standarder som återfinns i bilagan.

OPERATIVA RIKTLINJER

Avsikten med den operativa delen av dessa riktlinjer är att finna metoder för att inom Gusp effektivt arbeta för att förebygga tortyr och annan misshandel.

EU stöder aktivt de relevanta aktörernas arbete (bland annat FN:s kommitté mot tortyr, FN:s underkommitté för förebyggande av tortyr, FN:s utskott för mänskliga rättigheter, FN:s kommitté mot påtvingade försvinnanden, Europeiska kommittén till förhindrande av tortyr samt FN:s särskilda förfaranden och andra relevanta aktörer). EU kommer proaktivt att bidra till att se till att befintliga internationella och regionala garantier mot tortyr och annan misshandel stärks och genomförs på ett effektivt sätt.

Landstrategier

Tortyr och annan misshandel bör på lämpligt sätt tas upp och behandlas i EU:s landstrategier för mänskliga rättigheter. När tortyr och annan misshandel har fastställts som en prioritering innefattar detta genomförande av en grundlig analys av situationen i fråga om tortyr och annan misshandel i ett specifikt land och fastställande av möjliga förebyggande åtgärder och mekanismer samt nödvändiga åtgärder för att motverka strafflöshet för tortyr och annan misshandel. I detta hänseende och i enlighet med rådets slutsatser från 2008 betonas vikten av genomförandeåtgärder (dok. 8407/1/08) liksom aktiva kunskapshöjande åtgärder och samarbete mellan myndigheter och det civila samhället. För de länder där tortyr och misshandel inte har fastställts som en prioritet kommer detta att tas upp när det förekommer i landet.

Övervakning och rapportering

EU:s beskickningschefer kommer att ta upp tortyr och annan misshandel i sina rapporter när detta förekommer i landet. I länder där tortyr och annan misshandel har fastställts som en prioriterad fråga inom ramen för den landstrategin för mänskliga rättigheter kommer EU:s beskickningschefer att ta med en analys av förekomsten av tortyr och misshandel och de åtgärder som vidtas för att bekämpa detta. De kommer också att göra en periodisk utvärdering av effekten och inverkan av EU:s åtgärder.

EU:s åtgärder i dess förbindelser med tredjeländer

EU:s mål är att påverka tredjeländer att vidta effektiva åtgärder mot tortyr och annan misshandel och att sörja för att det absoluta och undantagslösa förbudet mot tortyr och annan misshandel upprätthålls. I sina kontakter med tredjeländer kommer EU att uttrycka det oavvisliga kravet på att alla länder ska ansluta sig till och iaktta relevanta internationella normer och standarder och kommer följaktligen att betona att tortyr och annan misshandel är förbjudet enligt internationell lag under alla omständigheter. EU kommer att offentliggöra dessa mål som en integrerad del av sin politik i fråga om mänskliga rättigheter och kommer att betona den vikt man fäster vid förhindrandet av tortyr och annan misshandel i syfte att få till stånd ett universellt avskaffande.

EU följer en övergripande och proaktiv strategi som omfattar alla nödvändiga åtgärder för att avskaffa tortyr: förebyggande, skydd och rehabilitering med inriktning på dem som utsätts för tortyr och misshandel.

I kampen mot terrorismen är EU:s medlemsstater fast beslutna att fullt ut uppfylla internationella förpliktelser i fråga om förbud mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

A) För att nå dessa mål kommer EU att vidta bland annat följande åtgärder:

Politisk dialog

Inslaget av mänskliga rättigheter i den politiska dialogen mellan EU och tredjeländer och regionala organisationer ska inkludera frågan om tortyr och annan misshandel. EU kommer att ta upp förbudet mot tortyr och andra former av misshandel i dialogerna med tredjeländer om terrorismbekämpning. Kapacitet bör byggas upp när det gäller mänskliga rättigheter och rättsstaten, inklusive förbud mot tortyr och andra former av misshandel, och tredjeländer bör uppmuntras att integrera mänskliga rättigheter i sin terrorismbekämpning.

Démarcher

EU kommer att göra démarcher och offentliggöra uttalanden där det berörda tredjelandet uppmanas att vidta verk samma åtgärder mot tortyr och annan misshandel, inklusive förebyggande åtgärder. EU kommer vid behov att begära information om påståenden om tortyr eller annan misshandel. EU kommer även att reagera när positiva händelser har inträffat.

I väl dokumenterade enskilda fall av tortyr och annan misshandel kommer EU (genom konfidentiella eller offentliga démarcher) att uppmana myndigheterna i det berörda landet att garantera säkerheten för offret och andra berörda personer, förhindra missbruk, tillhandahålla information och tillämpa relevanta garantier samt garantera att en reell, oberoende och opartisk undersökning snarast äger rum så att förövarna kan ställas inför rätta och fullständig och ändamålsenlig gottgörelse underlättas. Åtgärder i enskilda ärenden kommer att fastställas för varje särskilt fall och kan utgöra en del av en allmän démarche.

Bilateralt och multilateralt samarbete

Att bekämpa och förhindra tortyr och annan misshandel kommer att betraktas som en prioriterad uppgift i allt bilateralt och multilateralt samarbete för främjande av de mänskliga rättigheterna, bland annat i samarbete med det civila samhället, inklusive på det rättsliga området, hälso- och sjukvårdsområdet och utbildningsområdet. Särskild uppmärksamhet ska ges sådant samarbete inom ramen för det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter och i bilaterala och regionala samarbetsprogram till stöd för rättstatsprincipen och reform av säkerhetssektorn.

I mycket allvarliga fall kan det övervägas att åberopa människorättsklausuler i associerings-, partnerskaps- och samarbetsavtal. Upphävande av förmåner inom det allmänna preferenssystemet kan också övervägas i tillämpliga fall.

Observatörer vid rättegångar

Beskickningscheferna kommer att sträva efter att sända företrädare från beskickningarna som observatörer till rättegångar där det finns anledning att befara att svaranden har utsatts för tortyr eller misshandel.

B) I sina insatser mot tortyr kommer EU att uppmana tredjeländer att bland annat vidta följande åtgärder:

Förbjuda och fördöma tortyr och annan misshandel

- Säkerställa att alla tortyrhandlingar, inklusive försök, medverkan och deltagande, är brottsliga enligt inhemsk strafflagstiftning och belagda med lämpliga straff.
- På högsta nivå fördöma alla former av tortyr och annan misshandel.
- Upphäva eller ändra alla lagar vars syfte eller verkan är att någon form av tortyr eller annan misshandel tillåts eller tolereras.

- Vidta effektiva lagstiftningsåtgärder och administrativa, rättsliga och andra åtgärder för att förhindra förekomsten av tortyr och annan misshandel på varje territorium under deras jurisdiktion, förhindra och förbjuda framställning, handel med, export, import och användning av utrustning som i praktiken inte har något annat användningsområde än för tortyr och annan misshandel samt införa strikta kontroller, för att förebygga missbruk, när det gäller framställning, handel, export, import och användning av utrustning som kan användas för tortyr eller annan misshandel enligt rådets förordning (EG) nr 1236/2005 om handel med vissa varor som kan användas till dödsstraff, tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

Ansluta sig till och genomföra internationella normer och förfaranden

- Ansluta sig till konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (Uncat) och dess fakultativa protokoll, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (MP-konventionen) och relevanta regionala instrument som Robben Island-riktlinjerna för förhindrande av och förbud mot tortyr i Afrika, inter-amerikanska konventionen om förebyggande och bestraffning av tortyr och den europeiska konventionen till förhindrande av tortyr samt överväga att ansluta sig till konventionen till skydd för alla människor mot påtvingade försvinnanden.
- Dra tillbaka reservationer som inte är förenliga med syftet och målet med Uncat, MP-konventionen, konventionen till skydd för alla människor mot påtvingade försvinnanden och andra relevanta fördrag.
- Överväga att dra tillbaka andra reservationer mot Uncat, MP-konventionen, konventionen till skydd för alla människor mot påtvingade försvinnanden och andra relevanta fördrag.
- Överväga att tillåta enskilda och mellanstatliga klagomål enligt Uncat, konventionen till skydd för alla människor mot påtvingade försvinnanden, konventionen om avskaffande av alla slags diskriminering av kvinnor och MP-konventionen.
- Ansluta sig till stadgan för den internationella brottmålsdomstolen.
- Iakttä krav på tillfälliga skyddsåtgärder, domstolsutslag, beslut och rekommendationer från internationella och regionala människorättsorgan, inklusive FN.
- Samarbeta med FN:s särskilda rapportör om tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning och alla andra relevanta särskilda förfaranden.
- Samarbeta med FN:s kommitté mot tortyr och underkommitté för förebyggande av tortyr (SPT) och andra relevanta FN-organ bland annat vid genomförandet och uppföljningen av slutsatser och synpunkter från fördragsorgan samt samtycka till offentliggörandet av rapporterna från SPT:s besök.

- Säkerställa att det i nationell lagstiftning finns ett absolut förbud mot tvångsförflyttning av personer till länder om där finns välgrundade skäl att tro att han eller hon kommer att utsättas för tortyr eller annan misshandel (inklusive ursprungslandet) eller riskerar att därefter förflyttas vidare till ett sådant land samt säkerställa rätten till en ändamålsenlig, oberoende och opartisk förnyad prövning före ett sådant beslut.
- Se till att avrättningar samt förhållandena i dödsceller, i de länder som fortfarande tillämpar dödsstraff, utöver begränsningarna i artikel 6 i MP-konventionen måste vara sådana att de förorsakar minsta möjliga fysiska och psykiska lidande.
- Samarbeta med relevanta mekanismer vid Europarådet, i synnerhet genom att genomföra besluten av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna och rekommendationerna från Europeiska kommittén till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning samt samtycka till offentliggörandet av kommitténs rapporter över besök i deras länder.
- Samarbeta med relevanta regionala människorättsorgan och -mekanismer.

Anta och genomföra garantier och förfaranden som avser platser där personer hålls frihetsberövade

- Anta och genomföra rättsliga garantier och rättssäkerhetsgarantier mot tortyr och annan misshandel och se till att frihetsberövade personer utan dröjsmål ställs inför rätta och att de får tillgång till och rätt till konfidentiell kommunikation med oberoende advokater och medicinsk vård utan dröjsmål, och därefter regelbundet, och se till att frihetsberövade personer utan dröjsmål kan informera sina anhöriga och andra berörda utomstående om att de är frihetsberövade och var de befinner sig samt om eventuella senare förflyttningar.
- Fastställa oberoende mekanismer för att undersöka klagomål mot poliser och fängvaktare som är anklagade för att misshandla fångar.
- Förbjuda hemliga platser för frihetsberövande och se till att frihetsberövade personer placeras i officiellt godkända häkten, och att deras placering är känd, särskilt för deras anhöriga och rättsliga rådgivare.

- Se till att förfarandena för frihetsberövande och förhör är förenliga med relevanta internationella och regionala normer.
- Förbättra förhållandena på platser där frihetsberövade personer är placerade, så att de uppfyller internationella och regionala normer.
- Se till att personer som är dömda för tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning därefter inte deltar vid i häktning, förhör eller behandling av någon person som gripits, kvarhållits, fängslats eller på annat sätt frihetsberövats, och att personer som anklagats för tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling inte deltar vid häktning, förhör eller behandling av någon frihetsberövad person medan dessa anklagelser är under prövning. Dessa åtgärder bör följa ett rättsligt avgörande i ett rättsligt förfarande eller ett administrativt beslut om tillfällig avstängning från tjänsten.

Rehabilitera och gottgöra offren

- Se till att tortyroffer får gottgörelse och har en verkställbar rätt till rättvis och tillräcklig ersättning, inklusive medel för en så fullständig rehabilitering som möjligt.
- Se till att tortyroffer och deras familjer har tillgång till heltäckande rehabilitering, inklusive medicinska, psykologiska, sociala åtgärder.

Fastställa inhemska rättsliga garantier

- Se till att uttalanden eller bekännelser eller andra bevis som erhållits till följd av tortyr under inga omständigheter får åberopas i rättsliga förfaranden – utom mot en person som anklagas för tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning – som bevis för att sådana uttalanden, bekännelser eller andra bevis gjorts eller erhållits.
- Se till att uttalanden eller bekännelser eller andra bevis inte används som bevis utan tillräckliga bekräftelser.
- Avskaffa alla former av kroppsstraff.

- Se till att inga som helst exceptionella omständigheter, inte heller krigstillstånd eller krigshot, inre politisk instabilitet eller annan allmän nödsituation, får anföras för att rättfärdiga tortyr eller misshandel.
- Se till att en order från en överordnad offentlig tjänsteman eller offentlig myndighet inte får åberopas för att rättfärdiga tortyr eller annan misshandel.
- Se till att brottsbekämpande tjänstemän, militärer, medicinsk eller annan relevant personal inte bestraffas för att de inte lyder order om att begå handlingar som innebär tortyr eller annan misshandel.

Bekämpa strafflöshet

- Ställa varje person under statens jurisdiktion som är ansvarig för tortyr oavsett var i världen den har ägt rum inför rätta i rättegångar som uppfyller internationella regler för en rättvis rättegång, och där dödsstraff är uteslutet, såvida personen i fråga inte utlämnas för att ställas inför rätta i en annan stat där dessa garantier är uppfyllda.
- Genomföra omedelbara, opartiska och effektiva utredningar av alla påståenden om tortyr för att dokumentera tortyr företrädesvis i enlighet med Istanbulprotokollet i bilagan till resolution 2000/43 från FN:s kommission för de mänskliga rättigheterna.
- Se till att ingen amnesti, immunitet eller preskriptionsfrist är tillämplig när det gäller tortyrhandlingar.

Grupper för vilka det krävs särskilt skydd

- Fastställa och genomföra normer och åtgärder med avseende på frihetsberövade personer, fångar, kvinnor, barn, flyktingar, asylsökande, internflyktingar, migranter, personer som diskrimineras på grund av etnicitet, religiös eller annan övertygelse, sexuell läggning eller könsidentitet samt andra grupper som behöver särskilt skydd mot tortyr och annan misshandel.

Möjliggöra inhemska mekanismer för övervakning av frihetsberövande

- Tillåta besök av företrädare för det civila samhället och andra oberoende organ som nationella preventionsorgan, nationella människorättsinstitut och ombudsmän, som har rätt till konfidentiell kommunikation med varje person de väljer ut, på platser där det finns eller kan finnas frihetsberövade personer.
- Identifiera, utse eller upprätthålla och förstärka oberoende och effektiva mekanismer med relevant och skiftande expertis som ska genomföra effektiva och oanmälda övervakningsbesök på alla platser där personer hålls frihetsberövade, bland annat för att förhindra tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.
- Genomföra rekommendationer från oberoende mekanismer för övervakning av frihetsberövande.

Sörja för inhemska förfaranden för klagomål och rapportering om tortyr och misshandel

- Fastställa och genomföra effektiva inhemska förfaranden som svar på och utredning av klagomål och rapporter om tortyr och misshandel i enlighet med Istanbulprotokollet, inklusive i ärenden där det finns skäl att tro att sådana handlingar har ägt rum även om det inte finns något formellt klagomål från ett enskilt offer, och se till att dessa förfaranden i tillräcklig utsträckning beaktar jämställdhetsperspektivet och barnens perspektiv när så behövs.
- Se till att påstådda offer för tortyr och annan misshandel, vittnen, människorättsförsvarare som dokumenterar eller rapporterar om fall av tortyr och de som genomför utredningen och deras familjer skyddas från våld, hot om våld eller alla andra former av hotelser eller repressalier som kan uppkomma till följd av rapporten eller utredningen.

Inrätta nationella institutioner för förhindrande av tortyr

- Överväga att upprätta och driva och, vid behov, förstärka oberoende nationella institutioner (t.ex. ombudspersoner för de mänskliga rättigheterna eller kommissioner för de mänskliga rättigheterna) som effektivt kan inrikta sig på att förhindra tortyr och annan misshandel.

Stärka rättsväsendet

- Säkerställa respekten för den roll som domare, åklagare och advokater spelar när det gäller att förhindra tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, även med avseende på godtyckliga fängslanden, tillräckliga rätts säkerhetsgarantier och rättvisa rättegångar samt när det gäller att lagföra förövarna.
- Göra att det möjligt för domstolsväsendet att utöva sina rättsliga funktioner på ett oberoende, opartiskt och professionellt sätt.
- Vidta effektiva åtgärder för att bekämpa korruption vid rättsskipning, inrätta fullgoda program för rättshjälp och se till att det finns tillräckligt med domare och åklagare med adekvat utbildning och tillräcklig lön.
- Vidta effektiva åtgärder för att förhindra och bekämpa varje form av olaglig inblandning, exempelvis hotelser, trakasserier och attacker mot domare, åklagare och advokater samt se till att all sådan inblandning snabbt undersöks på ett effektivt, oberoende och opartiskt sätt i syfte att ställa de ansvariga inför rätta.

Tillhandahålla effektiv utbildning

- Utbilda tjänstemän inom brottsbekämpande myndigheter, militär personal och alla personer som kommer i kontakt med frihetsberövade personer samt hälso- och sjukvårdspersonal (civil och militär) så att de följer relevanta internationella normer för förhindrande av tortyr och annan misshandel.
- Utbilda personal vid nationella preventionsorgan och andra organ som övervakar frihetsberövande.
- Se till att domare, åklagare och advokater får utbildning om relevanta internationella, regionala och nationella normer.
- Se till att överföring av utrustning och utbildning avsedd för militär, polis eller för säkerhetsområdet inte underlättar tortyr och annan misshandel.
- Se till att utbildningsprogram för tjänstemän inom brottsbekämpande myndigheter inbegriper utbildning om förebyggande, utredning och lagföring av våld mot kvinnor, om barns rättigheter och om bekämpning av alla former av diskriminering, inklusive på grund av ras och sexuell läggning.

- Se till att utbildningsprogram för hälso- och sjukvårdspersonal inbegriper utbildning om tidig identifiering av tortyroffer, deras rehabilitering och hur Istanbulprotokollet kan användas för dokumentering av tortyr.

Stödja hälsovårdspersonalens arbete

- Göra det möjligt för hälso- och sjukvårdspersonal att arbeta oberoende och i förtrolighet när de utarbetar utlåtanden om påstådda fall av tortyr och annan misshandel, och när de behandlar frihetsberövade personer.
- Skydda läkare, rättsmedicinska experter och annan hälso- och sjukvårdspersonal som rapporterar fall av tortyr och annan misshandel.
- Se till att hälso- och sjukvårdspersonal inte under några omständigheter deltar i förhör med hårda förhörsmetoder eller andra former av misshandel av enskilda personer i syfte att övervaka eller förlänga smärta och lidande. Främja och rekommendera en systematisk tillämpning av Istanbulprotokollet för dokumentering av tortyrfall.

Förebygga alla former av hotelser och repressalier

- Se till att ingen myndighet eller tjänsteman beordrar, tillämpar, tillåter eller tolererar någon sanktion eller annan menlig inverkan mot någon person eller organisation för att ha varit i kontakt med något nationellt övervakande eller förebyggande organ som aktivt förebygger och bekämpar tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

Genomföra obduktioner

- Se till att rättsmedicinska obduktioner genomförs av rättsmedicinskt utbildade och oberoende specialister i enlighet med internationellt erkända normer.
- Anordna regelrätt rättsmedicinsk undersökning i alla sådana fall där en häktad person utsatts för allvarlig skada.

Andra initiativ

EU kommer att

- fortsätta att ta upp frågan om tortyr och misshandel och bekräfta och stärka kravet på dess avskaffande i multilaterala forum, till exempel FN, Europarådet och OSSE; EU kommer att fortsätta att aktivt stödja relevanta resolutioner i FN:s organ, bl.a. generalförsamlingen och rådet för mänskliga rättigheter,
- hjälpa länder att genomföra rekommendationerna från FN:s återkommande allmänna granskning av de mänskliga rättigheterna, som överensstämmer med internationell och regional människorättslagstiftning och har anknytning till förebyggandet och bekämpningen av tortyr och annan misshandel,
- stödja relevanta internationella och regionala mekanismer (t.ex. kommittén mot tortyr, underkommittén för förhindrande av tortyr, Europeiska kommittén till förhindrande av tortyr, FN:s särskilda förfaranden på området) och framhålla behovet av att stater samarbetar med dessa mekanismer, också genom korrekt uppföljning av deras rekommendationer,
- avråda från reservationer mot instrument som utformats för att bekämpa tortyr och annan misshandel och om detta misslyckas motsätta sig alla reservationer från tredjeländer som inte är förenliga med syftet och målet med internationella instrument för mänskliga rättigheter,
- erbjuda gemensamt eller bilateralt samarbete för att förebygga tortyr och annan misshandel och för att inrätta tjänster för rehabilitering,
- stödja allmän utbildning och kampanjer för ökad medvetenhet om tortyr och annan misshandel,
- stödja relevanta nationella och internationella icke-statliga organisationers arbete med att bekämpa tortyr och annan misshandel och föra en kontinuerlig dialog med dem,

- fortsätta finansieringen av projekt för förbättrad personalutbildning och förbättrade förhållanden i häkten och bibehålla sitt omfattande stöd till rehabiliteringscentrum för tortyroffer över hela världen,
- så långt det är möjligt stärka sitt inflytande genom att låta medlemsstaternas lagstiftning och praxis i alla avseenden motsvara eller överträffa internationella normer mot tortyr och annan misshandel.

När det finns anledning kan EU i sina kontakter med tredje land beträffande tortyr och misshandel åberopa följande normer, standarder och principer:

- Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.
- FN:s internationella konvention om medborgerliga och politiska rättigheter samt de två fakultativa protokollen till denna.
- FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning och det fakultativa protokollet till denna.
- FN:s konvention om barnets rättigheter och de båda fakultativa protokollen till denna.
- FN:s internationella konvention om avskaffandet av all slags rasdiskriminering.
- FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor och det fakultativa protokollet till denna.
- FN:s internationella konvention till skydd för alla människor mot påtvingade försvinnanden.
- FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och det fakultativa protokollet till denna.
- Europarådets konvention angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och protokollen nr 6 och 13 till denna samt relevant rättspraxis för Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.
- Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet.
- Europarådets konvention till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning samt rekommendationerna från Europeiska kommittén till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.
- Stadgan för den internationella brottmålsdomstolen.
- FN:s fyra Genèvekonventioner av den 12 augusti 1949 och protokollen till dessa samt sedvanerättsliga regler om internationell humanitär rätt.

- FN:s deklaration om skydd av personer mot att utsättas för tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.
- FN:s deklaration om avskaffande av våld mot kvinnor.
- FN:s konvention och protokoll angående flyktingars rättsliga ställning.
- FN:s deklaration om skydd av personer mot påtvingade försvinnanden.
- FN:s principer för effektivt förebyggande och undersökning av utomrättsliga, godtyckliga och summariska avrättningar.
- FN:s enhetliga minimiregler för behandling av fångar.
- FN:s grundläggande principer för behandling av fångar.
- Förenta nationernas samtliga principer om skydd av alla personer som på något sätt är frihetsberövade eller fängslade.
- FN:s regler för skydd av frihetsberövade minderåriga.
- FN:s regler för behandling av kvinnliga fångar och icke frihetsberövande åtgärder för kvinnliga brottslingar.
- FN:s deklaration om grundläggande juridiska rättigheter för brottsoffer och offer för maktmissbruk.
- FN:s grundläggande principer om domarkårens oberoende.
- FN:s grundläggande principer om advokaters ställning.
- FN:s grundläggande principer om åklagares uppgift.
- FN:s minimiregler för icke frihetsberövande åtgärder.
- FN:s uppförandekod för tjänstemän inom brottsbekämpande myndigheter.
- FN:s grundläggande principer om användning av våld och vapen av tjänstemän inom brottsbekämpande myndigheter.
- FN:s principer om medicinsk etik som är relevant för sjukvårdspersonals, särskilt läkares, uppgift för skydd av fångar och frihetsberövade mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.
- FN:s grundläggande principer och riktlinjer om rätten till prövning och gottgörelse.
- Principerna för effektiv undersökning och dokumentation av tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (Istanbulprotokollet) som är fogad till resolution 200/43 från FN:s kommission för de mänskliga rättigheterna.

- Garantier för skydd av dödsdömdas rättigheter (Ecosocs resolution 1984/50).
- Wiendeklarationen och handlingsprogrammet.
- Allmänna kommentarer från FN:s kommitté mot tortyr, särskilt nr 1 om artikel 3, och nr 2 om artikel 2.
- Allmänna kommentarer från FN:s kommitté för de mänskliga rättigheterna, särskilt nr 20 om artikel 7, nr 21 om artikel 10, nr 29 om artikel 4 och nr 31 om den allmänna juridiska skyldighet som åligger alla anslutna stater, enligt den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.
- De allmänna rekommendationerna nr 12, 14 och 19 från Kommittén för avskaffande av diskriminering av kvinnor.
- Afrikanska stadgan om mänskliga rättigheter och folkens rättigheter (Maputoprotokollet).
- Afrikanska stadgan om barns rättigheter och välfärd.
- Riktlinjer och åtgärder för förbud mot och förhindrande av tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning i Afrika (Robben Island-riktlinjerna).
- Amerikanska konventionen om de mänskliga rättigheterna.
- Inter-amerikanska konventionen om förebyggande och bestraffning av tortyr.
- Inter-amerikanska konventionen om personers ofrivilliga försvinnande.
- Inter-amerikanska konventionen om förebyggande, bestraffning och avskaffande av våld mot kvinnor.
- Principer och bästa praxis för skyddet av frihetsberövade personer i Amerika.
- Europarådets konvention om åtgärder mot människohandel, CETS nr 197.
- EU:s förordning (EG) nr 1236/2005 om handel med tortyrredskap av den 30 juli 2005.
- EU:s uppförandekod för vapenexport.
